

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeylerinin İncelenmesi

Investigation of Smartphone Addiction Levels of Students in the Faculty of Sports Sciences

Didem Yavuz SÖYLER¹, Mesut BULUT¹

IFirat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye.

Özet

Bu çalışma, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerini araştırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın evrenini Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 1743 öğrenci oluştururken, örnekleme ise spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören power analiziyle yapılmış 362 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, "Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği (ATBÖ)" kullanılmıştır. Ölçek 33 maddeden oluşturulmuş ve 33 ile 198 puan skalasıdır. Ölçekten alınan puanlar arttıkça bağımlılık düzeyi de arttığı görülmektedir. Veriler SPSS 24.0 paket programına girilerek elde edilen değerlerin istatistiksel analizinde frekans, yüzde ve normalite testleri yapıldıktan sonra ikili gruplarda t testi çoklu gruplarda anova testi yapılmıştır. Gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde ise Tukey testinden yararlanılmıştır. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin ortalamasının altında olduğu, yaş değişkeninin bağımlılığa bir etkisinin olmadığı ve cinsiyetlerine göre erkek bireylerin sosyal yönelimli ilişkilerde daha bağımlı olduğu tespit edilmiştir. Yine okudukları sınıf değişkenine göre ise mezun durumunda olan öğrencilerin daha çok bağımlı olduğu ve telefon değiştirme düzeyleri 2 yılda bir olan bireylerin daha çok bağımlı oldukları görülmüştür. Elde edilen bulguların ışığında gelecekte yapılacak çalışmalara önerilerde bulunulabilir. Yapılacak çalışmalar için örneklem büyüklüğünün artırılması, örneklem özelliklerine dikkat edilmesi, elde edilecek sonuçların doğruluğunun artırılması için ölçeklerin faktör yüklerinin değerlendirilmesi önerilmektedir. Ayrıca akıllı telefon kullanımının etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve bu yönde stratejiler üretilmesi konusunda yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Akıllı Telefon, Bağımlılık

Abstract

This study was conducted to investigate the smartphone addiction levels of students studying at the Faculty of Sports Sciences. The universe of the study consisted of 1743 students studying at the Faculty of Sports Sciences at xxx University, while the sample consisted of 362 students studying at the Faculty of Sports Sciences, which was conducted using power analysis. The "Smartphone Addiction Scale (SATBS)" was used as the data collection tool in the study. The scale consisted of 33 items and had a score scale of 33 to 198. It is seen that the addiction level increases as the scores obtained from the scale increase. After entering the data into the licensed SPSS 24.0 package program, frequency, percentage, and normality tests were performed in the statistical analysis of the obtained values, and then the t-test was performed in paired groups, and the ANOVA test was performed in multiple groups. Tukey Test was used to determine the differences between the groups. It was determined that the smartphone addiction levels of the students of the Faculty of Sports Sciences were below average, the age variable had no effect on addiction, and male individuals were more addicted in socially oriented relationships according to their gender. Again, according to the variable of the class they study, it was seen that students who are graduates are more addicted and individuals who change their phones every 2 years are more addicted. In light of the findings obtained, suggestions can be made for future studies. It is recommended that the sample size be increased for the studies to be conducted, that the sample characteristics be paid attention to, and that the factor loadings of the scales be evaluated to increase the accuracy of the results to be obtained. It will also help in determining the factors affecting smartphone use and producing strategies in this direction.

Keywords: Sports, Smartphone, Addiction

Spor ve Bilim Dergisi 3(1):69-87
e-ISSN: 2980-2067
Sorumlu yazar: Didem Yavuz SÖYLER,
0000-0002-9625-996X
dysoyler@firat.edu.tr

Künye: Söyler, D. Y., & Bulut, M. (2025). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin incelenmesi. Spor ve Bilim Dergisi, 3(1), 69-87.

Tarihler:
Geliş: 28.11.2024
Kabul: 18.02.2025
Yayın: 20.03.2025

GİRİŞ

Teknolojik gelişimin bir ürünü olan cep telefonları günlük yaşamın önemli bir parçası olarak hayatımıza girmiştir. Başlangıçta iletişim kolaylığı, taşınabilirlik, istenildiği zaman ulaşılabilme gibi özellikleriyle öne çıkan cep telefonları, günümüzde bilgi mobil teknolojisinin gelişmesiyle birlikte çeşitli işlevlere sahip akıllı telefonlar haline gelmiştir (Kuyucu, 2017). İletişim alanında dünya çapında fiziki mesafeyi ortadan kaldırdı. İletişim alanındaki en önemli gelişmelerden biri cep telefonu teknolojisi olup, dünya çapında cep telefonu kullanımının artması iletişimi kolaylaştırmış ve günlük yaşamı önemli ölçüde etkilemiştir (Karaaslan & Budak, 2012). Mobil cihazlar arasında akıllı telefonların bilgisayarlardan hiçbir farkı yoktur. Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre dünya çapında 2010 yılında 305 milyon akıllı telefon satılırken, bu sayı 2013 yılında 1,04 milyara yükseldi (Çakır & Oğuz, 2017). Akıllı telefonlar günümüzde herkesin kolaylıkla ulaşabileceği ve her türlü özelliğe sahip cihazlardır. Arama ve mesajların yanı sıra akıllı telefonlarla da kolaylıkla internete bağlanabilirsiniz. Gençler bu araçla kendilerini ifade edebiliyor; Zevklerini ve nasıl insanlar olduklarını ifade etmek için akıllı telefonlarını kullanıyorlar (Mert & Özdemir, 2018). Akıllı telefonlarını sık kullanan kişiler baş ağrısı, uyku bozukluğu, odaklanamama gibi fiziksel sorunlar yaşayabiliyor (Göymen & Ayas, 2019). Özellikle akıllı telefonlar aracılığıyla sosyalleşmek isterken, gerçek hayatta giderek daha bireyselleşiyoruz. Gerçek hayatta ortak ilgi alanlarına sahip bireylerle tanışma fırsatı azaldığında ergenlerin benzer fikir, duygu ve düşüncelere sahip insanlarla bağlantı kurma ihtiyacını sanal tartışmalara ve sanal topluluklara katılarak gidermeye çalıştıklarını belirtmiştir (Şata ve ark., 2016). Son yıllarda insanların akıllı telefon kullanma amaçları da değişti. Akıllı telefonlar önceden bir iletişim aracı iken artık internete bağlanmak, sosyal ağlara bağlanmak, oyun oynamak, müzik dinlemek, ödeme yapmak, bankacılık işlemleri yapmak, iş yapmak ve seyahat etmek, alışveriş yapmak gibi daha karmaşık amaçlar için kullanılmaktadır (Tohumcu ve ark., 2019). Teknolojinin gelişmesiyle birlikte öğrenciler iletişim araçlarını en çok kullanan gruplardan biri haline gelmiştir. Akıllı telefon kullanımı özellikle yükseköğrenim gören üniversite öğrencileri arasında popülerdir. Öğrenciler ders çalışmaktan, ödev yapmaktan ve araştırma yapmaktan çok, eğitim hayatlarında daha önemli rol oynayan akıllı telefonlarda vakit geçiriyorlar. Okul hayatı boyunca zaman ve mekândan bağımsız olarak her zaman el altında bulundurdukları cep telefonları sayesinde sorunlarının çözüldüğüne ve hayatlarının kolaylaştığına inanmaktadırlar. Bu nedenle akıllı telefonlarında gereğinden fazla zaman harcamaktadırlar (Ünal, 2015). Akıllı telefon bağımlılığı ile ilgili araştırmalara baktığımızda son yıllarda depresyon, aidiyet, mutluluk gibi kavramların çalışıldığını görüyoruz. Ancak hiçbir

çalışma mutluluk, genel ilişkiler ve akıllı telefon bağımlılığı arasında yordayıcı bir ilişkiye rastlanmamıştır (Kozan ve ark., 2019). Akıllı telefonların internet bağlantısı sayesinde kullanım alanları genişlemiş ve istenilen yerde kontrolsüz özgürlük nedeniyle bağımlılık ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu bağlamda akıllı telefon kullanımı bilimsel araştırma gerektiren bağımlılık düzeyine ulaşmadan önce gençlerin ve toplumun önleyici tedbirler alması önemlidir (Çetinkaya, 2019).

YÖNTEM

Bu araştırmada “nicel araştırma yöntemi” kullanılmıştır.

Katılımcılar/Araştırma Grubu

xxx Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi’nde öğrenim gören 1743 öğrenci oluştururken, örnekleme ise spor bilimleri fakültesinde, basit tesadüfî yöntemle gönüllülük esasına göre öğrenim gören bireylere uygulanmıştır. Örneklem grubunun belirlenmesinde ise power analizi uygulanmış ve 362 öğrenci oluşturmuştur.

Veri Toplama Süreci

Ölçek, 2023-2024 yılında xxx Üniversitesinde eğitim gören öğrenciler olmak üzere toplamda 362 öğrenciye Google form üzerinden uygulanmıştır. Araştırmacı, ölçeği uygulamak için gerekli olan izinler alınmış daha sonra konuyla ilgili literatür çalışması yapılmıştır. Ölçeğin uygulanması sırasında sporculara gönüllü katılım formu ulaştırılmış ve gerekli açıklamalar yapılmıştır. Sonrasında araştırmaya katılım sağlayan bireyler gönüllülük esasına dayalı olarak ölçek formunu doldurulmuşlardır.

İstatistiksel Analiz

Araştırmada Kwon ve ark. (2013) tarafından ergenlerin akıllı telefon bağımlılığını ölçmek için geliştirilen, Türkçe formuna Demirci ve arkadaşları tarafından (2014) uyarlanan “Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği (ATBÖ)’inden faydalanılmıştır. 6’lı likert tipiyle derecelendirilen ve 33 maddeden oluşan ölçek, “(1) Kesinlikle Hayır ve (6) Kesinlikle Evet” aralığındadır. Ölçek 33 ile 198 puan skalasındadır. Ölçekten alınan puanlar arttıkça bağımlılık düzeyi de artmaktadır. Ölçeğin güvenilirliğini ve iç tutarlılığını ortaya koyan Cronbach alpha kat sayısı 0,967 olarak bulunmuştur. Ölçeği Türkçe formuna uyarlayan Demirci ve arkadaşları ise Cronbach alpha kat sayısını 0,947 olarak bulmuşlardır (Demirci ve ark., 2014). Bu değer ölçeğin güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. ATBÖ orijinalinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma, pozitif beklenti, yoksunluk, sanal yönelimli ilişkiler, aşırı kullanım ve tolerans” olmak üzere 6 faktörden oluşmaktadır. Demirci ve arkadaşları yaptıkları faktör analizi çalışmasında

ölçeğin 7 faktörden oluştuğunu belirtmişlerdir. Bu faktörler şunlardır; “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans, pozitif beklenti, yoksunluk, sanal yönelimli ilişkiler, aşırı kullanım, sosyal ağ ve fiziksel belirtiler”. Ölçekte günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans faktörünü 1, 2, 5, 29, 30, 31, 32, 33 soruları, pozitif beklenti faktörünü 6, 7, 8, 9, 20 soruları, yoksunluk faktörünü 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 soruları, sanal yönelimli ilişkiler faktörünü 21, 22, 23, 26 soruları, aşırı kullanım faktörünü 17, 18, 19, 28 soruları, sosyal ağ bağımlılığı faktörünü 24, 25 soruları ve fiziksel belirtiler faktörünü 3, 4, 27 soruları karşılamaktadır.

Uygulanan Testler/Veri Toplama Prosedürü

Veriler lisanslı SPSS 24.0 paket programına girilerek elde edilen veriler istatistik programında değerlendirilmiş ve frekans, yüzde ve normallik testleri yapıldıktan sonra ikili gruplar için t testi çoklu gruplar için ise anova analizi yapılmıştır. Gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde ise Tukey Testinden yararlanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanımına İlişkin Bağımsız Değişkenler Dağılımı

Gruplar	Değişkenler	n	%
Cinsiyet	Kadın	79	43,6
	Erkek	102	56,4
Yaş	18-21	89	49,2
	22-25	56	30,9
	26 ve üzeri	36	19,9
Sınıf	1. sınıf	14	7,7
	2. sınıf	72	39,8
	3. sınıf	60	33,1
	4. sınıf	35	19,3
Günde ortalama kaç saat telefon kullanıyorsunuz	0-1 saat	21	11,6
	2-3 saat	47	26,0
	4-5 saat	58	32,0
	6-7 saat	23	12,7
Kaç yılda bir telefon değiştiriyorsunuz	8 saat ve üzeri	32	17,7
	0-1 yıl	20	11,0
	2 yıl	36	19,9
	3 yıl	57	31,5
	4 yıl	27	14,9
	5 ve üzeri yıl	41	22,7

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin %43,'sı kadın, %56,4'ü erkek olduğu, yaşlara baktığımızda %49,2'si 18- 21 yaşlar arasında, %30,9'u 22-25 yaşları arasında, %19,9'u 26 ve üzeri yaşlar arasında olduğu, sınıflarında %7,7'si 1. sınıf, %39,8'i 2. sınıf, %33,1'i 3. sınıf, %19,3'ü 4. sınıf öğrencilerinden oluştuğu, günde ortalama kaç saat telefon kullandıklarına baktığımızda, %11,6'sı 0-1 saat, %26,0'ı 2-3 saat, %32,0'ı 4-5 saat, %12,7'si 6-7 saat, %17,7'si

8 saat ve üzerinde bir aralıkta kullandıkları, kaç yılda telefon değiştiriyorsunuz sorusuna verilen cevaplara baktığımızda ise %11,0'ı 0-1 yıl, %19,9'u 2 yıl, %31,5'i 3 yıl, %14,9'u 4 yıl, %22,7'si 5 yıl üzeri aralıklarda telefonlarını değiştirdikleri görülmektedir.

Tablo 2. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılığına İlişkin Ortalama Değerler Tablosu

	N	Min	Maks	Ort	Ss	Skewness	Kurtosis
Günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans	181	8,00	47,00	24,95	8,17	,049	-,644
Pozitif beklenti	181	5,00	25,00	15,79	4,90	-,137	-,692
Yoksunluk	181	7,00	40,00	20,58	7,79	,132	-,774
Sanal yönelimli ilişkiler	181	4,00	24,00	12,08	5,40	,299	-,685
Aşırı kullanım	181	4,00	23,00	12,39	4,72	,353	-,512
Sosyal ağ bağımlılığı	181	2,00	12,00	6,44	2,63	,167	-,591
Fiziksel belirtiler	181	3,00	18,00	9,64	3,26	-,142	-,394
Genel toplam	181	41,00	172,00	101,89	29,98	,013	-,699

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ortalama değer tablosuna baktığımızda “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans” alt boyutu minimum değer 8,00 maksimum değer 47,00 ortalama değer 24,95 olarak görüldüğü ve ortalamanın altında olduğu, “pozitif beklenti” alt boyutunda minimum değer 5,00 maksimum değer 25,00, ortalama değer 15,79 olarak görüldüğü ve orta değerde olduğu, “yoksunluk” alt boyutunda minimum değer 7,00 maksimum değer 40,00, ortalama değer 20,58 olarak görüldüğü ve ortalama değerde olduğu, “sanal yönelimli ilişkiler” alt boyutunda minimum değer 4,00 maksimum değer 24,00, ortalama değer 12,08 olarak görüldüğü ve ortalamanın altında olduğu, “aşırı kullanım” alt boyutunda minimum değer 4,00 maksimum değer 23,00, ortalama değer 12,39 olarak görüldüğü ve ortalamanın altında ama ortalamaya yakın bir değerde olduğu, “sosyal ağ bağımlılığı” alt boyutunda minimum değer 2,00 maksimum değer 12,00, ortalama değer 6,44 ve ortalamanın altında ama ortalamaya yakın bir değerde olduğu, “fiziksel belirtiler” alt boyutunda minimum değer 3,00 maksimum değer 18,00, ortalama değer 9,64 ve ortalamanın altında olduğu, toplam puan ortalama değer tablosunu incelediğimizde ise minimum değer 41,00 maksimum değer 172,00, ortalama değer 101,89 ve ortalamanın altında olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Akıllı Telefon Bağımlılığı Düzeyleri

	Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	t	p
Günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans	Kadın	79	25,87	7,39	1,340	,182
	Erkek	102	24,23	8,69		
Pozitif beklenti	Kadın	79	15,60	4,96	-,453	,651

Yoksunluk	Erkek	102	15,94	4,87	,733	,465
	Kadın	79	21,06	7,56		
Sanal yönelimli ilişkiler	Erkek	102	20,20	7,99	-2,215	,028
	Kadın	79	11,08	4,90		
Aşırı kullanım	Erkek	102	12,86	5,65	,190	,849
	Kadın	79	12,46	4,42		
Sosyal ağ bağımlılığı	Erkek	102	6,45	2,63	-,020	,984
	Kadın	79	6,44	2,64		
Fiziksel belirtiler	Erkek	102	9,45	3,42	,890	,375
	Kadın	79	9,88	3,03		
Genel toplam	Erkek	102	101,48	31,72	,211	,833
	Kadın	79	102,43	27,78		

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı cinsiyet açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans, pozitif beklenti, yoksunluk, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı, fiziksel belirtiler alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$), ancak sanal yönelimli ilişkiler alt boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$). Buna göre erkekler sanal yönelimli ilişkilerde kadınlardan daha fazla bağımlı oldukları görülmektedir.

Tablo 4. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yaş Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılığı

Akıllı Telefon Bağımlılığı	Yaşlar	n	\bar{x}	Ss	f	p	Farklar
Günlük Yaşam İşlevselliğinde Bozulma ve Tolerans	18-21 ^A	89	24,48	7,96	,581	,560	-
	22-25 ^B	56	24,87	8,88			
	26 ve üzeri ^C	36	26,22	7,60			
	Toplam	181	24,95	8,17			
Pozitif Beklenti	18-21 ^A	89	15,16	5,11	1,452	,237	-
	22-25 ^B	56	16,33	4,82			
	26 ve üzeri ^C	36	16,50	4,36			
	Toplam	181	15,79	4,90			
Yoksunluk	18-21 ^A	89	20,30	8,01	,251	,778	-
	22-25 ^B	56	21,19	8,05			
	26 ve üzeri ^C	36	20,30	6,95			
	Toplam	181	20,58	7,79			
Sanal Yönelimli İlişkiler	18-21 ^A	89	11,37	5,29	1,739	,179	-
	22-25 ^B	56	13,05	5,49			
	26 ve üzeri ^C	36	12,36	5,39			
	Toplam	181	12,08	5,40			
Aşırı Kullanım	18-21 ^A	89	11,71	4,29	1,884	,155	-
	22-25 ^B	56	12,87	5,36			
	26 ve üzeri ^C	36	13,30	4,57			
	Toplam	181	12,39	4,72			
Sosyal Ağ Bağımlılığı	18-21 ^A	89	6,13	2,55			

	22-25 ^B	56	6,73	2,73		
	26 ve üzeri ^C	36	6,77	2,64	1,240	,292
	Toplam	181	6,44	2,63		
Fiziksel Belirtiler	18-21 ^A	89	9,57	3,00		
	22-25 ^B	56	9,55	3,35		
	26 ve üzeri ^C	36	9,94	3,77	,194	,824
	Toplam	181	9,64	3,26		
Genel Toplam	18-21 ^A	89	98,75	29,83		
	22-25 ^B	56	104,62	31,14		
	26 ve üzeri ^C	36	105,41	28,50	,968	,382
	Toplam	181	101,89	29,98		

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı yaşları açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans, pozitif beklenti, yoksunluk, sanal yönelimli ilişkiler, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı, fiziksel belirtiler alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Buna göre spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığına yaşlarının bir etkisi olmadığı görülmektedir.

Tablo 5. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sınıf Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılığı

Akıllı Telefon Bağımlılığı	Sınıflar	n	\bar{x}	ss	f	p	Farklar
Günlük Yaşam İşlevselliğinde Bozulma ve Tolerans	1. sınıf ^a	14	29,50	6,92	2,559	,057	-
	2. sınıf ^b	72	23,59	8,32			
	3. sınıf ^c	60	24,66	7,41			
	4. sınıf ^d	35	26,40	8,96			
	Toplam	181	24,95	8,17			
Pozitif Beklenti	1. sınıf ^a	14	13,71	7,54	1,786	,152	-
	2. sınıf ^b	72	15,70	4,52			
	3. sınıf ^c	60	15,60	4,64			
	4. sınıf ^d	35	17,14	4,62			
	Toplam	181	15,79	4,90			
Yoksunluk	2. sınıf ^b	14	22,35	12,17	1,172	,322	-
	3. sınıf ^c	72	19,40	7,51			
	4. sınıf ^d	60	21,65	7,12			
	Toplam	181	20,58	7,79			
Sanal Yönelimli İlişkiler	3. sınıf ^c	14	9,78	7,27			

	4. sınıf ^d	72	11,59	4,91			
	1. sınıf ^a	60	12,53	4,95	1,750	,159	-
	2. sınıf ^b	35	13,25	6,06			
	3. sınıf ^c	181	12,08	5,40			
	4. sınıf ^d	14	13,35	6,03			
	1. sınıf ^a	72	11,22	4,39	2,779	,043	B-D
Aşırı Kullanım	2. sınıf ^b	60	12,81	3,88			
	3. sınıf ^c	35	13,68	5,69			
	4. sınıf ^d	181	12,39	4,72			
	1. sınıf ^a	14	6,85	3,13			
	2. sınıf ^b	72	6,01	2,38	1,528	,209	-
Sosyal Ağ Bağımlılığı	3. sınıf ^c	60	6,48	2,77			
	4. sınıf ^d	35	7,11	2,60			
	1. sınıf ^a	181	6,44	2,63			
	2. sınıf ^b	14	10,00	2,38			
	3. sınıf ^c	72	9,56	3,36	,194	,900	-
Fiziksel Belirtiler	4. sınıf ^d	60	9,48	3,44			
	1. sınıf ^a	35	9,91	3,11			
	2. sınıf ^b	181	9,64	3,26			
	3. sınıf ^c	14	105,57	40,77			
	4. sınıf ^d	72	97,11	28,35	1,204	,310	-
Genel toplam	1. sınıf ^a	60	103,23	28,76			
	2. sınıf ^b	35	107,97	30,26			
	Toplam	181	101,89	29,98			

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı sınıfları açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans”, “pozitif beklenti”, “yoksunluk”, “sanal yönelimli ilişkiler”, “sosyal ağ bağımlılığı”, “fiziksel belirtiler” alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($p>0,05$), ancak “aşırı kullanım” alt boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$), gruplar arası farklılıklara baktığımızda 2. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencileri arasında anlamlı

bir ilişki olduğu ve 4. sınıf öğrencilerinin aşırı telefon kullanımlarının diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Günlük Ortalama Telefon Kullanım Süresi Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılığı

Akıllı Telefon Bağımlılığı	Günlük telefon kullanımı	n	\bar{x}	Ss	f	p	Farklar
Günlük Yaşam İşlevselliğinde Bozulma ve Tolerans	0-1 saat ^a	21	23,66	7,50	2,619	,037	E-B
	2-3 saat ^b	47	22,61	8,27			
	4-5 saat ^b	58	25,22	7,23			
	6-7 saat ^d	23	25,43	7,64			
	8+ saat ^e	32	28,37	9,52			
	Toplam	181	24,95	8,17			
Pozitif Beklenti	0-1 saat ^a	21	13,33	4,21	11,936	,000	A-C,E B-C,D,E
	2-3 saat ^b	47	12,76	4,73			
	4-5 saat ^b	58	17,39	4,23			
	6-7 saat ^d	23	16,78	3,90			
	8+ saat ^e	32	18,25	4,60			
	Toplam	181	15,79	4,90			
Yoksunluk	0-1 saat ^a	21	20,71	7,98	3,759	,006	B-C
	2-3 saat ^b	47	17,00	7,97			
	4-5 saat ^b	58	22,41	6,72			
	6-7 saat ^d	23	21,69	6,51			
	8+ saat ^e	32	21,62	8,74			
	Toplam	181	20,58	7,79			
Sanal Yönelimli İlişkiler	0-1 saat ^a	21	12,90	5,54	11,300	,000	B-A,D,E C-E
	2-3 saat ^b	47	9,17	5,07			
	4-5 saat ^b	58	11,39	4,22			
	6-7 saat ^d	23	12,95	3,68			
	8+ saat ^e	32	16,46	5,84			
	Toplam	181	12,08	5,40			
Aşırı Kullanım	0-1 saat ^a	21	13,42	5,03	2,671	,034	B-A,D,E
	2-3 saat ^b	47	10,80	5,20			
	4-5 saat ^b	58	12,12	4,18			
	6-7 saat ^d	23	13,73	4,35			
	8+ saat ^e	32	13,56	4,49			
	Toplam	181	12,39	4,72			

Sosyal Ağ Bağımlılığı	0-1 saat ^a	21	6,76	2,96	5,004	,001	E-B,C,D
	2-3 saat ^b	47	5,59	2,37			
	4-5 saat ^b	58	6,22	2,26			
	6-7 saat ^d	23	6,17	2,28			
	8+ saat ^e	32	8,09	2,99			
	Toplam	181	6,44	2,63			
Fiziksel Belirtiler	0-1 saat ^a	21	8,57	3,37	3,417	,010	B-D
	2-3 saat ^b	47	8,59	2,93			
	4-5 saat ^b	58	10,10	3,15			
	6-7 saat ^d	23	11,04	3,32			
	8+ saat ^e	32	10,03	3,32			
	Toplam	181	9,64	3,26			
Genel Toplam	0-1 saat ^a	21	99,38	30,33	5,942	,000	B-C,D,E
	2-3 saat ^b	47	86,55	31,66			
	4-5 saat ^b	58	104,87	25,64			
	6-7 saat ^d	23	107,82	24,93			
	8+ saat ^e	32	116,40	29,47			
	Toplam	181	101,89	29,98			

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı günlük telefon kullanımları açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans”, “pozitif beklenti”, “yoksunluk”, “aşırı kullanım”, “sanal yönelimli ilişkiler”, “sosyal ağ bağımlılığı”, “fiziksel belirtiler” alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$), gruplar arası farklılıklara baktığımızda “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans” alt boyutunda günlük 8 saat ve üzeri telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 2-3 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “pozitif beklenti” alt boyutunda günlük 0-1 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 4-5 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında ve 2-3 saat kullanım yapan öğrenciler ile 4-5 saat, 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “yoksunluk” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 4-5 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “sanal yönelimli ilişkiler” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 0-1 saat, 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında ve 4-5 saat kullanım yapan öğrenciler ile 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “aşırı kullanım” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 0-1 saat, 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “sosyal ağ bağımlılığı”

alt boyutunda günlük 8 saat ve üzeri telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 2-3 saat, 4-5 saat ve 6-7 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “fiziksel belirtiler” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 6-7 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve genel toplamlarında 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile, 4-5 saat ve 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığında günlük telefon kullanma sürelerinin etkisinin fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Kaç Yılda Telefon Değişiyorsunuz Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılığı

Akıllı Telefon Bağımlılığı	Kaç Yılda Bir Telefon Değişiyorsunuz	n	\bar{x}	Ss	f	p	Farklar
Günlük Yaşam İşlevselliğinde Bozulma ve Tolerans	0-1 yıl ^a	20	24,50	6,89	2,116	,081	-
	2 yıl ^b	36	27,27	7,83			
	3 yıl ^c	57	23,91	8,20			
	4 yıl ^d	27	22,18	8,16			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	26,39	8,54			
	Toplam	181	24,95	8,17			
Pozitif Beklenti	0-1 yıl ^a	20	15,10	5,17	3,678	,007	D-B,C
	2 yıl ^b	36	17,22	4,83			
	3 yıl ^c	57	16,56	4,17			
	4 yıl ^d	27	12,96	5,29			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	15,68	4,88			
	Toplam	181	15,79	4,90			
Yoksunluk	0-1 yıl ^a	20	21,95	7,54	4,458	,002	D-B,C
	2 yıl ^b	36	22,75	7,87			
	3 yıl ^c	57	22,17	6,87			
	4 yıl ^d	27	16,29	7,88			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	18,60	7,77			
	Toplam	181	20,58	7,79			
Sanal Yönelimli İlişkiler	0-1 yıl ^a	20	13,15	4,05	4,366	,002	D-A,B,C
	2 yıl ^b	36	13,69	5,42			
	3 yıl ^c	57	12,77	4,37			
	4 yıl ^d	27	8,66	5,18			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	11,46	6,44			

	Toplam	181	12,08	5,40			
Aşırı Kullanım	0-1 yıl ^a	20	13,75	5,27			
	2 yıl ^b	36	13,38	4,00	3,672	,007	D-A,B,C
	3 yıl ^c	57	13,08	4,71			
	4 yıl ^d	27	9,77	5,32			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	11,60	3,99			
	Toplam	181	12,39	4,72			
Sosyal Ağ Bağımlılığı	0-1 yıl ^a	20	7,10	2,78			
	2 yıl ^b	36	7,11	3,05	2,075	,086	-
	3 yıl ^c	57	6,47	2,17			
	4 yıl ^d	27	5,40	2,42			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	6,19	2,74			
	Toplam	181	6,44	2,63			
Fiziksel Belirtiler	0-1 yıl ^a	20	8,00	3,14			
	2 yıl ^b	36	10,19	3,51	2,182	,073	-
	3 yıl ^c	57	9,87	2,64			
	4 yıl ^d	27	8,92	3,46			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	10,09	3,52			
	Toplam	181	9,64	3,26			
Genel Toplam	0-1 yıl ^a	20	103,55	27,30			
	2 yıl ^b	36	111,63	30,56	3,697	,006	D-A,B,C
	3 yıl ^c	57	104,85	27,58			
	4 yıl ^d	27	84,22	31,42			
	5 ve üzeri yıl ^e	41	100,04	29,24			
	Toplam	181	101,89	29,98			

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı kaç yılda bir telefon değiştiriyorsunuz değişkeni açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans”, “sosyal ağ bağımlılığı”, “fiziksel belirtiler” alt boyutlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$), ancak “pozitif beklenti”, “yoksunluk”, “sanal yönelimli ilişkiler”, “aşırı kullanım” alt boyutunda ve genel toplamlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$), gruplar arası farklılıklara baktığımızda “pozitif beklenti” ve “yoksunluk alt boyutunda 4 yılda bir telefon değiştiren öğrenciler ile 2 yıl ve 3 yıl arasında telefon değiştiren öğrenciler arasında anlamlı bir ilişki olduğu, sanal yönelimli ilişkiler”, “aşırı kullanım” alt

boyutunda ve genel toplamlarında 4 yılda bir telefon değiştiren öğrenciler ile 1 yıl, 2 yıl ve 3 yıl arasında telefon değiştiren öğrenciler arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin telefonlarını değiştirme sürelerinin akıllı telefon bağımlılığına genel anlamda bir etkisinin olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin %43,'sı kadın, %56,4'ü erkek olduğu, yaşlara baktığımızda %49,2'si 18- 21 yaşlar arasında, %30,9'u 22-25 yaşları arasında, %19,9'u 26 ve üzeri yaşlar arasında olduğu, sınıflarında %7,7'si 1. sınıf, %39,8'i 2. sınıf, %33,1'i 3. sınıf, %19,3'ü 4. sınıf öğrencilerinden oluştuğu, günde ortalama kaç saat telefon kullandıklarına baktığımızda, %11,6'sı 0-1 saat, %26,0'ı 2-3 saat, %32,0'ı 4-5 saat, %12,7'si 6-7 saat, %17,7'si 8 saat ve üzerinde bir aralıkta kullandıkları, kaç yılda telefon değiştiriyorsunuz sorusuna verilen cevaplara baktığımızda ise %11,0'ı 0-1 yıl, %19,9'u 2 yıl, %31,5'i 3 yıl, %14,9'u 4 yıl, %22,7'si 5 yıl üzeri aralıklarda telefonlarını değiştirdikleri görülmektedir.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ortalama değer tablosuna baktığımızda “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans” alt boyutu minimum değer 8,00 maksimum değer 47,00 ortalama değer 24,95 olarak görüldüğü ve ortalamanın altında olduğu, “pozitif beklenti” alt boyutunda minimum değer 5,00 maksimum değer 25,00, ortalama değer 15,79 olarak görüldüğü ve orta değerde olduğu, “yoksunluk” alt boyutunda minimum değer 7,00 maksimum değer 40,00, ortalama değer 20,58 olarak görüldüğü ve ortalama değerde olduğu, “sanal yönelimli ilişkiler” alt boyutunda minimum değer 4,00 maksimum değer 24,00, ortalama değer 12,08 olarak görüldüğü ve ortalamanın altında olduğu, “aşırı kullanım” alt boyutunda minimum değer 4,00 maksimum değer 23,00, ortalama değer 12,39 olarak görüldüğü ve ortalamanın altında ama ortalamaya yakın bir değerde olduğu, “sosyal ağ bağımlılığı” alt boyutunda minimum değer 2,00 maksimum değer 12,00, ortalama değer 6,44 ve ortalamanın altında ama ortalamaya yakın bir değerde olduğu, “fiziksel belirtiler” alt boyutunda minimum değer 3,00 maksimum değer 18,00, ortalama değer 9,64 ve ortalamanın altında olduğu, toplam puan ortalama değer tablosunu incelediğimizde ise minimum değer 41,00 maksimum değer 172,00 ortalama değer 101,89 ve ortalamanın altında olduğu görülmüştür. Kwon ve ark. (2013)'nin öğrenciler üzerine yaptıkları çalışmada akıllı telefon bağımlılık düzeyleri yüksek olduğu tespit edilmiştir. Haug ve ark. (2015)'nin yaptıkları çalışmada gençlerin nerdeyse yarısı akıllı telefona bağımlı olduğu görülmüştür. Aljomaa ve ark. (2016)'nin üniversite öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada akıllı telefon bağımlılıklarının ortaya yakın düzeyde olduğu görülmüştür. Kahyaoğlu Süt ve ark. (2016)'nin üniversite öğrencilerine yaptıkları çalışmada

akıllı telefon bağımlılık düzeyi yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir. Çalışkan ve ark. (2017)'nin öğretmen adaylarına yaptıkları bir araştırma sonucunda; akıllı telefon bağımlılık düzeyi orta seviyeye yakın olduğu görülmüştür. Bağcı (2018)'nin öğrencilere yaptığı çalışmada sonucunda öğrencilerin akıllı telefon bağımlılıkları orta düzeyde olduğu görülmüştür. Sırakaya (2018)'nin ön lisans öğrencilerine yaptığı çalışmada; öğrencilerin akıllı telefon bağımlılıkları orta seviyede olduğu görülmüştür.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı cinsiyet açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans, pozitif beklenti, yoksunluk, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı, fiziksel belirtiler alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$), ancak sanal yönelimli ilişkiler alt boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$). Buna göre erkekler sanal yönelimli ilişkilerde kadınlardan daha fazla bağımlı oldukları görülmektedir. Literatür çalışmamıza benzer çalışmalara baktığımızda Çakır ve Oğuz (2017)'un lise öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada kadın öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri erkek öğrencilerden daha fazla olduğu görülmüştür, yine Kumcağız ve ark. (2020), tarafından üniversite öğrencileri üzerine yapılan çalışmada günlük yaşamı bozma alt boyutunda kadın öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Öğrencilere yapılan çalışmada kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla akıllı telefon bağımlılığı olduğu tespit edilmiştir (Aktaş & Yılmaz, 2017). Literatürde yapılan çalışmalarda kadınlar lehine farklılık olduğu görülmüştür (Altundağ & Bulut, 2017; Lee & Lee, 2017; Genç Demirağ, 2017; Aljomaa ve ark., 2016). Yalnızlık duygusunun akıllı telefon bağımlılığına etkisi adlı bir çalışmada cinsiyet değişkeninin de bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (Mert & Özdemir, 2018).

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı yaşları açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans, pozitif beklenti, yoksunluk, sanal yönelimli ilişkiler, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı, fiziksel belirtiler alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Buna göre spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığına yaşlarının bir etkisi olmadığı görülmektedir. Literatür çalışmamıza benzer çalışmalara baktığımızda Çakır ve Oğuz (2017)'un lise öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada yaş değişkenine göre akıllı telefon bağımlılığı toplam puan ve alt boyutlarında farklılık olduğu, farklılıkların hangi gruplarda olduğuna bakıldığında 18 yaş grubundaki öğrencilerin akıllı telefon kullanımının daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Aktaş ve Yılmaz (2017)'in yaptığı çalışmada katılımcıların yaşları ile akıllı telefon bağımlılığı arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır, gruplar arası anlamlı ilişkiye

baktığımızda ise 18-21 yaşlar ile 22-25 yaşlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi adlı çalışmada öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ile yaşları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir (Güngör & Koçak, 2020). Kuyucu (2017) ise 21-23 yaş aralığında bulunan öğrencilerin 27 yaş grubunda olan öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılıklarının fazla olduğu görülmüştür. Karahancı (2018) ise yaptığı çalışmada araştırmaya katılanların yaşları arttıkça bağımlılık düzeylerinde düşüş olduğunu bulmuştur.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı sınıfları açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans”, “pozitif beklenti”, “yoksunluk”, “sanal yönelimli ilişkiler”, “sosyal ağ bağımlılığı”, “fiziksel belirtiler” alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$), ancak “aşırı kullanım” alt boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$), gruplar arası farklılıklara baktığımızda 2. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve 4. sınıf öğrencilerinin aşırı telefon kullanımlarının diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla olduğu görülmektedir. Literatürde benzer çalışmalara bakıldığında lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür, farklılıklara bakıldığında 9. Sınıf öğrencilerinin diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilerden daha fazla akıllı telefon bağımlısı olduğu görülmüştür (Kızıltoprak, 2018). Öğrenciler üzerine yapılan bir çalışmada akıllı telefon bağımlılığı ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (Güngör & Koçak, 2020).

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı günlük telefon kullanımları açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans”, “pozitif beklenti”, “yoksunluk”, “aşırı kullanım”, “sanal yönelimli ilişkiler”, “sosyal ağ bağımlılığı”, “fiziksel belirtiler” alt boyutlarında ve toplam puanlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$), gruplar arası farklılıklara baktığımızda “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans” alt boyutunda günlük 8 saat ve üzeri telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 2-3 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “pozitif beklenti” alt boyutunda günlük 0-1 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 4-5 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında ve 2-3 saat kullanım yapan öğrenciler ile 4-5 saat, 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “yoksunluk” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 4-5 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “sanal yönelimli ilişkiler” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan

öğrenciler ile 0-1 saat, 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında ve 4-5 saat kullanım yapan öğrenciler ile 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “aşırı kullanım” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 0-1 saat, 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “sosyal ağ bağımlılığı” alt boyutunda günlük 8 saat ve üzeri telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 2-3 saat, 4-5 saat ve 6-7 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu, “fiziksel belirtiler” alt boyutunda günlük 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile 6-7 saat kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve genel toplamlarında 2-3 saat telefon kullanımı yapan öğrenciler ile, 4-5 saat ve 6-7 saat ve 8 saat ve üzeri kullanım yapanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığında günlük telefon kullanma sürelerinin etkisinin fazla olduğu görülmektedir. Çakır ve Oğuz (2017)’un lise öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada akıllı telefon bağımlılığı ile günlük kullanım süreleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanım süreleri ile akıllı telefon bağımlılığı arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve günlük 5 saat ve üzeri telefon kullanımı yapan öğrencilerin diğer öğrencilere göre daha bağımlı olduğu görülmüştür (Güngör & Koçak, 2020). Noyan ve ark. (2015)’nin yaptıkları çalışmada akıllı telefonu günlük kullanım saati değişkeninin akıllı telefon bağımlılığında etkisinin olduğu görülmüştür. Yine literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde günlük telefon kullanım süreleri fazla olanların akıllı telefon bağımlılıklarının yüksek olduğu tespit edilmiştir (Gökçearslan ark., 2016; Kuss, 2011; Özata, 2019; Aggöl, 2019).

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı kaç yılda bir telefon değiştiriyorsunuz değişkeni açısından incelendiğinde “günlük yaşam işlevselliğinde bozulma ve tolerans”, “sosyal ağ bağımlılığı”, “fiziksel belirtiler” alt boyutlarında istatistiki yönden bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$), ancak “pozitif beklenti”, “yoksunluk”, “sanal yönelimli ilişkiler”, “aşırı kullanım” alt boyutunda ve genel toplamlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$), gruplar arası farklılıklara baktığımızda “pozitif beklenti” ve “yoksunluk alt boyutunda 4 yılda bir telefon değiştiren öğrenciler ile 2 yıl ve 3 yıl arasında telefon değiştiren öğrenciler arasında anlamlı bir ilişki olduğu, sanal yönelimli ilişkiler”, “aşırı kullanım” alt boyutunda ve genel toplamlarında 4 yılda bir telefon değiştiren öğrenciler ile 1 yıl, 2 yıl ve 3 yıl arasında telefon değiştiren öğrenciler arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin telefonlarını değiştirme sürelerinin akıllı telefon bağımlılığına genel anlamda bir etkisinin olduğu görülmüştür. Literatür çalışmamıza benzer bulgulara rastlanmadığından alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir.

SONUÇ

Sonuç olarak Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ortalamaya yakın düzeyde olduğu yaşlarının bağımlılığa bir etkisinin olmadığı, cinsiyetlerinde erkeklerin sosyal yönelimli ilişkilerde daha bağımlılığı olduğu, sınıflarına göre mezun durumunda olan öğrencilerin fazla bağımlı olduğu, gün içinde çok fazla telefon kullanım süresine sahip olanlarının bağımlılığı fazla olduğu ve yıllık telefon değişme durumlarında sık sık telefon değişenlerin daha fazla akıllı telefona bağımlı oldukları görülmektedir. Elde edilen bulguların ışığında gelecekte yapılacak çalışmalara önerilerde bulunulabilir. Yapılacak çalışmalar için örneklem büyüklüğünün artırılması, örneklem özelliklerine dikkat edilmesi, elde edilecek sonuçların doğruluğunun artırılması için ölçeklerin faktör yüklerinin değerlendirilmesi önerilmektedir. Ayrıca akıllı telefon kullanımının etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve bu yönde stratejiler üretilmesi konusunda yardımcı olacaktır.

Etik Beyanı

Bu çalışma, Helsinki Bildirgesinde yer alan ilkeler doğrultusunda yürütülmüş ve xxx Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Başvuru Formunun E-507168828-554901 sayılı, 2024/21, 24.10.2024 tarihli kararı ile onaylanmıştır.

KAYNAKLAR

- Aggöl, M. (2019). *Tıp fakültesi öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığının yaygınlığı, öngörücüleri, karakter-mizaç özellikleri ile olan ilişkisi ve akademik başarıya etkisi*. Tıpta Uzmanlık Tezi. T.C. Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı.
- Aktaş, H., & Yılmaz, N. (2017). Üniversite gençlerinin yalnızlık ve utangaçlık unsurları açısından akıllı telefon bağımlılığı. *IJSSER*; 3(1):85-100.
- Aljomaa, S. S., Al.Qudah, M. F., Albursan, I. S., Bakhiet, S. F., & Abduljabbar, A. S.(2016). Smartphone addiction among university students in the light of some variables. *Computers in Human Behavior*, 61, 155-164.
- Altundağ, Y., & Bulut, S. (2017). Aday sınıf öğretmenlerinde problemlili akıllı telefon kullanımının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(4), 1670-1682.
- Bağcı, H. (2018). Investigation of different variables of smartphone addictions of high school students: Sakarya sample. *Turkish Studies Information Technologies & Applied Sciences*, 13(21), 47-60.
- Çakır, Ö., & Oğuz, E., (2017). Lise öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri ile akıllı telefon bağımlılığı arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 418-429.
- Çalışkan, N., Yalçın, O., Aydın, M., & Ayık, A. (2017). BÖTE öğretmen adaylarının akıllı telefon bağımlılık düzeylerini belirlemeye yönelik bir çalışma. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 8(22), 111-125.
- Çetinkaya, S., (2019). *Algılanan anne baba tutumlarının ergenlerde akıllı telefon bağımlılığı ile ilişkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirci, K., Orhan, H., Demirdas, A., Akpınar, A., & Sert, H. (2014), Validity and reliability of the Turkish version of the smartphone addiction scale in younger population, *Bulletin of Clinical Psychopharmacology*,24(3), 226-234.
- Genç Demirağ, D. (2017), *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü ve tıp fakültesi öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığı ile depresyon ve anksiyete düzeyleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi*. Uzmanlık Tezi. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi.
- Gökçearslan, Ş., Mumcu, F. K., Haşlaman, T., & Çevik, Y. D. (2016). Modelling smartphone addiction: The role of smartphone usage, self-regulation, general self-efficacy and cyberloafing in university students. *Computers in Human Behavior*, 63, 639–649.
- Göymen, R., & Ayas, T., (2019). Akıllı telefon bağımlılığı ve oyun bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*, 6(2), 36-52.
- Güngör, A.B. & Koçak, O. (2020). Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ve akademik erteleme davranışı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *JRES*, 7(2), 397-419.
- Haug, S., P. Castro, R., Kwon, M., Filler, A., Kowatsch, T., & P. Schaub, M. (2015). Smartphone use and smartphone addiction among young people in switzerland. *Journal of Behavioral Addictions*, 4(4), 299-307.
- Kahyaoğlu-Süt, H., Kurt, S., Uzal, Ö., & Özdilek, S. (2016). Effects of smartphone addiction level on social and educational life in health sciences students. *Euras J Fam Med*. 5(1),13-9.
- Karaaslan, İ.A., & Budak, L. (2012). Üniversite öğrencilerinin cep telefonu özelliklerini kullanımlarının ve gündelik iletişimlerine etkisinin araştırılması. *Journal of Yaşar University*, 26(7), 4548-4571.
- Karahancı, P. (2018). *Üniversite öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığı ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kızıltoprak, A., (2018). *Lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ile iletişimci biçimleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kozan, H. İ. Ö., Kavaklı, M., Ak, M., & Kesici, Ş. (2019). Akıllı telefon bağımlılığı, genel aidiyet ve mutluluk arasındaki ilişkilerin yapısal eşitlik modellemesi ile incelenmesi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 22(4), 2152-2159.
- Kumcağız, H., Terzi, Ö., Koç, B., & Terzi, M. (2020). Üniversite Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığı. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 13-39.
- Kuss, D. R., & Griffiths, M. D. (2011). Online Social Networking And Addiction: A Review Of The Psychological Literature. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 8(9), 3528-3552.

- Kuyucu, M., (2017). Gençlerde akıllı telefon kullanımı ve akıllı telefon bağımlılığı sorunsalı:“Akıllı telefon (kolik)” üniversite gençliği. *Global Media Journal TR Edition*, 7(14), 328-359.
- Kwon, M., Kim, DJ., Cho, H., & Yang, S. (2013), The smartphone addiction scale: development and validation of a short version for adolescents. *PloS One*, 8(12), 1-7.
- Lee, C. & Lee., S. J. (2017), Prevalence and predictors of smartphone addiction proneness among Korean adolescents. *Children and Youth Services Review*, 77, 10- 17.
- Mert, A., & Özdemir, G., (2018). Yalnızlık duygusunun akıllı telefon bağımlılığına etkisi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 88-107.
- Noyan, C.O., Enez-Darçın, A., Nurmedov, S., Yılmaz, O. ve Dilbaz, N. (2015). Akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinin kısa formunun üniversite öğrencilerinde Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 16, 73-81.
- Özata, M. (2019). *Akıllı telefon bağımlılığı belirtilerinin uyku kalitesi ve yaşam kalitesi üzerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sırakaya, M. (2018). Ön lisans öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin akıllı telefon kullanım durumlarına göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 714-727.
- Şata, M., Çelik, İ., Ertürk, Z., & Taş, U. E., (2016). Akıllı telefon bağımlılığı ölçeği'nin (ATBÖ) Türk lise öğrencileri için uyarlama çalışması. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 7(1), 156-169.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*, Allyn & Bacon, Pearson Education.
- Tohumcu, M. U., Karsli, T. A., Bahadır, E., & Kalender, B. (2019). İnternet ve akıllı telefon bağımlılığı ile benlik saygısı ve yalnızlık arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 773-787.
- Ünal, M.H. (2015). *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi*, Uzmanlık Tezi. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi.